

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2007

5. volební období

132/1

Stanovisko vlády

k návrhu zákona o náhradním výživném a o změně některých souvisejících
zákonů (zákon o náhradním výživném)

předložené dopisem předsedy vlády Mirka Topolánka ze dne
5. února 2007 (čj. 1686/07 - OVA)

Stanovisko vlády

k návrhu zákona o náhradním výživném a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o náhradním výživném) (sněmovní tisk č. 132)

Vláda na své schůzi dne 5. února 2007 projednala a posoudila návrh zákona o náhradním výživném a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o náhradním výživném) (sněmovní tisk č. 132), a vyslovila s tímto návrhem **nesouhlas**, zejména z těchto důvodů:

- Návrh je v rozporu s principy zvyšování odpovědnosti za sebe a svou rodinu a deetatizace soukromého života. Otevírá možnost snadného přenesení vyživovací povinnosti z rodičů na stát a prakticky umožňuje rezignovat na vlastní snahu domoci se výživného od povinné osoby. Je-li návrh reakcí na obtížnou vymahatelnost práva na výživné, pak je nutno konstatovat, že tato vymahatelnost se vytvořením suplujícího institutu náhradního výživného nezlepší, ba spíše naopak.
- Nárok na poskytování náhradního výživného, který by vznikl v podstatě všem neúplným rodinám v případě, že jeden z rodičů neplní vyživovací povinnost, by přispěl k vytvoření takového prostředí, v němž by rodiče dítěte měli, na rozdíl od stávajícího právního stavu, menší odpovědnost za zachování úplné rodiny a za výživu dítěte po jejím rozpadu, neboť návrhem se obecně převádí za zákonem stanovených podmínek tato povinnost na stát.
- Nárok na výživné je pohledávkou soukromoprávního charakteru, která nemá být automaticky kryta z veřejných prostředků. Jsou-li neplněním vyživovací povinnosti ohroženy základní potřeby oprávněné osoby, vláda upozorňuje, že to lze řešit v režimu zákona o pomoci v hmotné nouzi.
- Návrh zákona podmiňuje nárok na poskytování náhradního výživného mimo jiné výší příjmu. Rozhodný příjem je však stanoven takovým způsobem (trojnásobkem životního minima společně posuzovaných osob), že prakticky všechny neúplné rodiny tuto podmínku splní. Vzhledem k tomu, že sledování a prokazování příjmu je administrativně náročné, byla by takto stanovená hranice příjmů pouze zbytečnou administrativní zátěží.
- Návrh v předložené podobě má podle předkladatelů řešit obtížnou vymahatelnost nároků na výživné prostřednictvím orgánů moci soudní vytvořením zvláštního „náhradního mechanismu“ za účasti státu. Z tohoto pohledu by mohl být nahlížen jako projev rezignace státu na zdlouhavé soudní řízení a výkon pravomocných rozhodnutí.
- Návrh na poskytování a vymáhání náhradního výživného je poměrně komplikovaný a jeho přijetí by znamenalo zvýšené zatížení aparátů obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, aniž návrh počítá s nárůstem odborně, zejména právnícky vzdělaných zaměstnanců těchto úřadů.

- Návrh není v souladu s právem ES/EU. Zejména v tom, že pokud by Česká republika navrženou dávku zavedla, musela by stejným způsobem jako s vlastními občany zacházet i s občany ostatních členských států EU. Návrh však předpokládá, že jednou z podmínek pro vznik nároku na náhradní výživné bude trvalý pobyt na území České republiky. Taková podmínka je v rozporu s principem zákazu nepřímé diskriminace občanů ostatních členských států EU.
- Realizace návrhu zákona by znamenala zvýšení výdajů státního rozpočtu, což je v přímém rozporu se záměrem vlády na snížení schodku veřejných rozpočtů.